

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 2.

Lýsingaprisur fyri þemtreglu: 30 oyr. á forsiðuni,
20 oyr. á 3. og 4. síðu. Við stórrí lýsingum fæst
avsláttur í prísinum.

Leygardagin 11. januar 1936.

Kostar kr. 1,50 fjóðringsárið + Porto. Blaðið
verður bílagt á posthúsinum, brævasvarstøðum
og skrifstovuni. Telf. 143.

10. árg.

Hvørja leið?

Vilt tú, Føroya fiskimaður,
vilt tú, Føroya arbeiðsmaður,
vilja tit Føroyingar
ganga tær gomlu politisku leiðirnar, ið hava
fært land og fólk á gravarbakkan?

Ella vilja tit bróta við hitt gamla og
fylgjast inn á nýggjar, lívgevandi leiðir?

Hetta er hin stóri spurningurin
at hugsa um til 28. januar.

Tað finst valla nakar Føroy-
ingur, sum ikki ásannar, at vit
eru á ormindahúsi. Ein skuldi
tí kunna hildið, at tað valla
máttu funnist Føroyingar, sum
ikki eisini ásanndi, at nú er
í øvsti stund at rýma tær gotur
sum hava ført okkum á ormind-
ahús.

Sjálvstýrið, ið ræðist sjálv-
stýri, og samband, samband,
sum ein Klakksvíkskingur á
fundi segði ikki vil ein tamma
fram líka so lítið sum ein
tamma aftur í »det bestaende«
— hesir flokkar eru ein flokkur.
Teir eru felags í tí at verja
konservatismuna, at vera aftur-
haldandi, stremba ímóti at
ganga nýggjar radikalar socia-
listiskar leiðir, sum bróta við
gamlar deyðsdomdar hugsjónir
og sum kanska koma at kenn-
ast sum ein knýttur nevi ímóti

útlendskum blóðsúgvarum, men
sum verða frígerandi og stimbr-
andi fyri okkara land og fólk.

Sjálvstýrið, sum ikki torir
sjálvstýrisleiðina, tí tað ikki
hættar sær at vera radikalt, og
sambandið, sum einans ber sam-
bandsnavnið fyri at kunna seta
sjálvstýrisræðimyndina upp fyri
veljararnar og harvið skapa ein
»fingeradan« kamp, eitt stríð
um keisarans skegg og soleiðis
burturveita fátan, at hin minni-
menta fjöldin, slittflokkurin skal
fylgjast um sín egna politikk,
socialismuna, soleiðis sum ar-
beiðarafjöldin sterkari í hvørjum
hefur gjørt tey seinastu valini
í norðanlondum — hesir báðir
flokkarnir hoyra, sum Herluf
Thomsen á Tvøroyri fyri stult-
um segði, í ein leyp, standa
faktisk á sama støði, færa ver-
unliga ein sama politikk.

Og hesin teirra politikkur er royndur.
Hann er ein deyðspolitikkur, ein húsa-
gangspolitikkur, ein ímóti arbeiðarafjældini
vundur politikkur

og tí eigur nú hvør einasti arbeiðari, hvør
einasti fiskimaður, hvør einasti rætthugsandi Fø-
royingur at venda sær frá hesum politikki,

og fylgjast inn á tann politikkinn, sum hevur
ta til sína aðaluppgávu at frígera hina føroysku
fátæku slittmannafjældina

fylgjast inn á javnaðarmanna leiðina.

Kandidatlistar Javnaðarmanna.

Javnaðarflokkurin hevur stillað
hesar kandidatlistar:

Suðuroy:

P. M. Dam, Tvøroyri,
J. H. Danbjørg, Porkeri,
Jauob Nielsen, Vági,
Oliver Gaard, Sunnbæ,
Peter Næs, Hvalbæ,
Hans Hammer, Hovi,
Ellender Ellenderesen, Famjin.

Sandoy:

J. P. Davidsen, á Sandi,
Wenningsted Hansen, Skopun,
Hans Dalsgaard, Skálavík.

Vágoy:

Jacob Hansen, Seyrvágur,
Sigmund Frederiksen, Miðvágur.

Suðurstreymoy:

Trond Hansen, Havn,
J. P. Henriksen, —
Johan Olsen, —
J. H. Rubeksen, —

Nórðstreymoy:

Johannes Varmadal, Vestmanna,
Vilhelm Madsen, Kvívík,

Eysturoy:

H. J. Poulsen, á Eiði,
Joan S. Hejnusen, Leirvík,
Heine Djurhuus, Strendur.

Norðoyar:

Hans Pauli Klein, Klakksvík,
Jacob Jacobsen, Svínøi,
Guttorm Matras, Klakksvík.

„Dimma“ og Grønland.

Í »Dimmalætting« hevur av
og á — helst frammanundan
vali — spøkt eitt »Ja«.

So sum hetta hevur skrivað,
er ikki lætt at staðfesta tað.
Summir hava hildið hetta hoyrt
Havnini til, og hvør veit, kanska
hava teir rætt. Eg hevði heldur
leitað mær suður móti Sunnbær
steini ella tann vegin fyri at
finna hann, ið skrivað hevur
hesar margháttliga val-beitur.

Í seinastu »Dimmu« er stemm-
ufiskarin J. aftur úti við eini
beitini; men hon er so stór og
lorkut skorin, at tað bert verða
heilt stórir torskar, ið hana
kýka. Harfyri kundi eg væl
litið hana farið framvið uttan
at latist um vón; men av tí, at
tað so gjølla sæst á nærsagt
hvørjari politiskari grein — ja,
næstan hvørju vending »Dimma-
lætting«, at teir vilja seta alt inn
uppá stríðið móti javnaðar-

monnum, so er kanska vert at
kanna eitt sindur eftir, hvussu
hart troðkaðar teir kenna seg
— eg vil tí geva hesi heitu
gætur.

Fyrst skal eg tó sveima eitt
sindur.

»Dimma« og »Krossur«, hinir
gomlu arvafiggindarnir, hava
nú bundið frið — ja, eru
stundum nær við at »ganga
undir arme«, sum ikki er ilt at
skilja, nú stórmannaveldið er í
vága av javnaðarmanna ávum.
»Krossur« er so friðaligur sum
ein flongdur smádrongur — ger
sjáldan álop á nakran, uttan tá
onkur letur álopsgreinir inn;
men »Dimma« hevur javnt og
samt eitt og annað at finnst at
javnaðarmonnum og so við
hvørt eitthvørt hippið til vinnu-
flokkin, ið tó mátti verið teirra
málvinur, um ikki allvinur.
Og so »Dagblaðið«, ja, tað er
og verður »Dagblaðið« — »der-
med ar al Ting sagte«.

At Grønlands-málið liggur øll-
um Føroyingum fremst í huga
er sjálvsagt, tað er eitt avgjørt
livsmål fyri fólkkið og átti sostatt
ikki á nakran hátt at kunna
gjørst til eitt klanduremni í
politikki. Men av og á hava
ymisr, m. a. J. í »Dim.«, hug
at leggja javnaðarmenn undir,
um ikki beinvegis at vera ímóti,
so tó ikki at hava nakra sum
helst møgulegheit fyri at fáa
nakað av skafti í hesi sak, tí at
ríkisstjórnin í Danmark er sosi-
alistisk, og vit haravleiðandi
skuldu verið málubundin.

Men hesir menn áttu at vitað,
at júst javnaðarmenn kunnu
havið líkindi at fingið avrikað
nakað »her«; tí tað skuldi tó
verið ein munur um vit høvdu
ein mann á danatingi, sum stóð
í flokki við teim ráðandi har.
Hesin maður hevði tó høvi til
at ávirka teir ráðandi ikki bert
í tingsalinum, so sum teir menn
vit undanfarnu ár hava havt á
danatingi hava verið noyddir til,
men »hann kundi har umframt
bæði í nevndum og øðrum
samkomum so væl sum privat
ávirka parlament sínar og fingi-
ð teir at fata, hvussu stór
trondin er til friari ræsur fyri
Føroyingum í Grønlandi.

Kanna vit eftir, hvussu ríkis-
dagsmenn okkara hava arbeitt
fyri Grønlands-málinum, so vilja
við siggja, at Patursson hevur
verið ógvuliga íðin her — men
hvát skuldi hann gera? Hann
stóð, sum summir halda vera
beint óheftur, óbændin av poli-
tiskum flokkum, og hevur sakt-
ans sæð, hvussu veikt einstak-
lingurin stendur, og hvussu
vónleyst tað er honum at fáa
framt stórmál. Orð hansara

Eisini tygum

vilja gerast vissur í,
at tað loysir seg at
lýsa, bert tygum
royna eina lýsing í

„Føroya
Social-Demokrat“.

Ringið til prentsmíðjuna
mátr. 143.

vildu bert verið róp í oyðimørk.
Og hin maðurin, A. Samuelsen,
fólkatingsmaður, hvat hevur
hann útið? Hann situr sum
vinstramaður — minniluta. Hann
er beinleiðis mótsætumaður
teirra ráðanda. Hvat kann
hann fáa av skafti í stórmálum?
Eg veit — og skal ikki stinga
mína vitan undir stólin — at
hann av allari orku síni hevur
roynt at fingið riv á Grønlands-
stongsilin, men sjálv um hans-
ara partamenn høvdu tikið
undir við honum — hvat teir
ikki hava sýnt hug til — so er
hann í minniluti og má líða
minnilutas laguna — at verða
við undirlutan.

Vit standa nú fyri einum
løgtingsvali, og so snart tað er
av, kemur hilt nývalda tingið
saman at kjósa landstingsmann.
Eftir øllum at doma koma
danskir javnaðarmenn at taka
seg so nógv fram, at teir saman
við teim radikala koma í meir-
luta eisini í landstinginum.

Halda Føroyingar ikki, at teir
sostatt gagna sær sjálvum best
við at velja javnaðarmenn inn
á ting og harvið fáa ein javn-
aðarmann valdan í landstingið,
ella halda teir, at teir gagna t.
d. Grønlands-málinum betur við
at senda zentin ein vinstramann
ella ein uttanflokksmann niður?

Eg haldi, at Føroyingar allir
sum ein innast inni vilja við-
ganga, at tað landsgagnligasta,
teir kunnu seta gera, er at javn-
aðarmenn inn á ting í stórum
meirluta.

Tað er tí lætt at skilja, at
»Dimma« er so íðin eftir at
høgga eftir javnaðarmonnum,
hon kennir á sær, at tað er
farið at ganga upp fyri fólk, at
javnaðarmenn hava best líkindi
at fáa nakað avrikað á dana-
tingi. Hon veit, at iduári hevur
eingin arbeitt fyri Grønlands-
málinum og vil eingin arbeida
fyri tí enn hesin flokkur, og
fyri at hetta ikki skal ganga upp
fyri fólk, so at hesin flokkur kan-